

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 15 stycznia 2024 r.

Poz. 503

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.5.2024 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 5 stycznia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXIV/472/2023 Rady Gminy Zebrzydowice z dnia 6 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/431/2023 Rady Gminy Zebrzydowice z dnia 21 września 2023 r. w sprawie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024, w całości, jako sprzecznej z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 6 grudnia 2023 r. Rada Gminy Zebrzydowice podjęła uchwałę Nr XXXIV/472/2023 w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/431/2023 Rady Gminy Zebrzydowice z dnia 21 września 2023 r. w sprawie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024, dalej jako „uchwała”.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 8 grudnia 2023 r.

W podstawie prawnej uchwały został wskazany m.in. art. 5a ust. 1 i 4 ustawy.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała w całości jest niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 2 Konstytucji RP – *Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.* Wśród szczegółowych reguł wprowadzonych z art. 2 Konstytucji RP wymienia się m.in. podział władz, niezawisłość sądów i prawo każdego do sądu, do uczciwego oraz bezstronnego wymiaru sprawiedliwości, przestrzeganie zasad poprawnego prawotwórstwa, jawność i jasność prawa, niedziałanie prawa wstecz (P. Winczorek „Komentarz do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., wyd. Liber, Warszawa 2000, s. 15). Dodatkowo należy wskazać, iż Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 maja 2002 r. (sygn. akt K 6/02, publ. Dz. U. z 2002 r., nr 78, poz. 715) podniósł, iż *przepisy prawne muszą być sformułowane w sposób poprawny, precyzyjny i jasny. (...) Wymóg jasności oznacza nakaz tworzenia przepisów klarownych i zrozumiałych dla ich adresatów, którzy od racjonalnego ustawodawcy oczekiwania mogą stanowienia norm prawnych niebudzących wątpliwości co do treści nakładanych obowiązków i przyznawanych praw. Z tak ujętej zasady określoności wynika, że każdy przepis prawny winien być skonstruowany poprawnie z punktu widzenia językowego i logicznego – dopiero spełnienie tego warunku podstawowego pozwala na jego ocenę w aspekcie pozostałych kryteriów. Naruszeniem Konstytucji jest stanowienie przepisów niejasnych, wieloznacznych, które nie pozwalają obywatelowi na przewidzenie konsekwencji prawnych jego zachowań.*

W przepisie § 1 uchwały wskazano, że: *W uchwale Nr XXXII/431/2023 Rady Gminy Zebrzydowice z dnia 21 września 2023 r. w sprawie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024 dokonać zmiany w ten sposób, że: w § 17 wykreśla się ust. 4.*

W tym miejscu należy podkreślić, iż w stosunku do uchwały Nr XXXII/431/2023 Rady Gminy Zebrzydowice z dnia 21 września 2023 r. w sprawie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024 zostało wydane rozstrzygnięcie nadzorcze NPII.4131.1.1103.2023 z dnia 24 listopada 2023 r. Przedmiotowym rozstrzygnięciem Wojewoda Śląski stwierdził nieważność § 17 ust. 4 uchwały Nr XXXII/431/2023.

Wyżej wskazane rozstrzygnięcie nadzorcze stało się prawomocne w dniu 24 grudnia 2023 r. Wymaga zasygnalizowania, że zgodnie z art. 91 ust. 1 i ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym – *Uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90. W przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały lub zarządzenia, ograniczając się do wskazania, iż uchwałę lub zarządzenie wydano z naruszeniem prawa.* Organ nadzoru wydaje rozstrzygnięcie nadzorcze w przypadku, gdy stwierdzi istotne naruszenie prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku, a więc od momentu podjęcia uchwały, wobec której stwierdzono nieważność (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 26 listopada 2019 r., sygn. akt III SA/Kr 912/19; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych). Powyższe oznacza, że jeżeli organ nadzoru stwierdził nieważność § 17 ust. 4 uchwały Nr XXXII/431/2023 Rady Gminy Zebrzydowice to Rada Gminy nie może „wykreślić” tego przepisu, gdyż nie obowiązuje on w przedmiotowej uchwale – został wyeliminowany z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, tj. od momentu podjęcia ww. uchwały XXXII/431/2023 Rady Gminy Zebrzydowice z dnia 21 września 2023 r. (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 30 września 2020 r., sygn. akt II SA/Gl 853/20; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych). Działanie Rady polegające na doprowadzeniu do utraty mocy obowiązującej ww. przepisu (z dniem wejścia w życie uchwały nowelizującej) jest więc bezprzedmiotowe.

Dodatkowo, nie ma znaczenia w niniejszej sprawie okoliczność, że w dniu podjęcia uchwały ww. rozstrzygnięcie nadzorcze nie było jeszcze prawomocne.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXXIV/472/2023 Rady Gminy Zebrzydowice z dnia 6 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/431/2023 Rady Gminy Zebrzydowice z dnia 21 września 2023 r. w sprawie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024 – w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz